

Nowruz türki dünýäniň agzybirliğini berkitmegiň iň gerekli gymmatlygydyr

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Nowruz türki dünýäniň agzybirliğini berkitmegiň iň gerekli gymmatlygydyr NEVRUZ TÜRK BİRLİĞİNİN VAZGEÇİLMEZ DEĞERİDİR

Türk milletinin birbirine bağıllılığını daha da güçlendirmek için Nevruz Bayramı çok büyük bir önem taşımaktadır. Asırlardır Türk milleti tarafından kutlanan bu Kutlu Bayram maalesef Anadolu Türkleri tarafından bir ara unutulmaya yüz tutmuştu. Selçuklu olsun, Osmanlı olsun, Anadolu'da kurulan bütün Türk devletleri bu bayramı istikrarlı ve geniş çaplı olarak kutlamışlardır. Cumhuriyetin başında da bu kutlamalar devam etmiştir, hem de devlet ve millet elbirliğiyle. Sonra bir nevi unutilan Nevruz 90'lı yıllarda Anadolu'da tekrar kutlanmaya başlanmıştır.

Bütün Türk Coğrafyasında kutlanan Nevruz bayramı başka isimler altında da kutlanmaktadır. Bahar, Ergenekon, Bozkurt, Yeni Yıl gibi isimleri örnek olarak verebiliriz. Zamanla Batı'ya doğru açılan Türkler Fars kültür ve dili ile tanışınca bu bayramı genel olarak Nevruz adında kutlamaya başlamışlardır. Nevruz'un anlamı yeni gündür. İslam'la tanıştıktan sonra bu millet Nevruz'a İslam'i değerler bile katmışlardır.

Yukarıda yazılanlar göstermektedir ki Nevruz bir taraftan bahar ile tabiatın tekrar canlanması, diğer taraftan ise var oluşun ve kurtuluşun bayramıdır. Bir taraftan kış ile uykuya yatan tabiatın tekrar güzelleşmesi, diğer taraftan yok olmaktan kurtulan Türk milletinin Bozkurt önderliğinde Ergenekon'dan çıkmasıdır. Ve bu tarih asırlardır 21 Mart olarak benimsenmiştir. Osmanlı Devletinde yapılacak herhangi bir askeri hareket için hazırlıklar Nevruz'a kadar yapılır, ve Nevruz ile harekete geçilirdi. Bunun hava şartları

sebeplerinin yanında, Nevruz'un uğurlu olması ve başarılar getireceği inancının hakim olmasıdır.

Türk'ün ortak bayramıdır Nevruz, Türk'ün milli bayramıdır Nevruz. Türk varlığı bu Bayram ile birlik ve beraberliği sağlayabilecektir. Var olan sürtüşmelerin, kardeş kavgalarının bertaraf edilebileceği gündür Nevruz. Çaldıran Ovasında Yavuz Sultan Selim ile Şah İsmail'in yapmış oldukları çarpışmada her iki taraf için ağıtlar yakmaktır Nevruz. Ankara'nın Çubuk Ovası'nda Yıldırım Bayezid ile Timur'un arasına sıkışıp kalmaktır Nevruz.

Türk medeniyetine, tarihine, diline, örf ve adetine, töresine bağlı kalmanın ve bu değerleri daha iyi anlamanın ta kendisidir Nevruz. Atsız bey diyor ki: "Milli sembollere saldıranlara dikkat edilmelidir: Bunu cehalet veya ahmaklıktan mı, yoksa gizli maksatlarından mı yapıyorlar?" Sembol yerine diğer değerleri, örneğin Nevruz'u da koyabiliriz. Acaba Nevruz neden unutturulmak isteniyor diye kendi kendimize sorabiliriz. Nevruz'a sahip çıkmak demek aynı zamanda başkalarının oyunlarını bozmak demektir.

Türkler Ergenekon'dan çıktıkları günün yıldönümünde bir mesireye toplanırlar, hususi bir merasimle bir demir parçasını ateşte kızdırırlar; han bizzat kızan demiri ateşten çıkarır, örs üzerinde çekiçe döğer; halk da bu günü kutlu sayıp bayram eder (Ebülгази: Şecere-i Türk). Ta eskiden var olan Türkler'deki demirin kudsiyeti bu toyda halen yaşatılmaktadır, demircilik ise o dönemlerde bir milli meslektir. Günümüzde ise bu adet Nevruz kutlamaları ile yaşatılmakta olup, insanımıza ya demir ya da örs olmayı ve dövülen demir olmamayı öğretmektedir. Nevruz'da saklı olup da çıkarmış olduğum derslerden bir tanesi de budur.

Türk Kültürü'nde temizlenme ve arınma aracı olarak ateş çok önemli bir yer edinmektedir. Bu sebeple Nevruz'da ateş üzerinden atlama adeti vardır. Çünkü Nevruz demek aynı zamanda tertemiz yeni bir hayata başlama demektir.

Başta söylendiği gibi Nevruz milli ruh yapısı, Türklüğün yaşatılması ve Türk Birliği için çok önemli yer edinmekte olup vazgeçilmez bir değerdir. Tutsaklığa düşmemek, kendi

değerlerini koruyabilmek, hür olmak, barış içinde yaşayabilmek için verilen mücadelenin ta kendisidir Nevruz. Her türlü emperyalizme karşı başkaldırıdır Nevruz. Nevruz, dik durabilmenin ta kendisidir.

Bütün ayrıntılar ortadayken halen Nevruz'u İslam'i sebeplerle dışlanmasını isteyenlere sorulacak tek soru yeterlidir. O da, siz Ebu's- Suud Efendi'den daha mı iyi biliyorsunuz? Varın Nevruz'u bir de o Şeyhülislama sorun, ne cevap verecektir acaba?

Nevruz toyunun halkımız içinde tekrar hak ettiği yeri alması dileğiyle...

Murat GEDİK.

muratgedik@muratgedik.nl Edebi makalalar